

An aerial photograph of Hämeenlinna, Finland, showing a dense urban area with numerous apartment buildings and commercial structures. The city is situated along a river, with a bridge crossing it. The surrounding landscape is lush with green trees and fields, and there are several lakes visible in the distance. A semi-transparent white rectangular box is overlaid on the upper part of the image, containing the title and subtitle in black text.

SITOWISE

Hämeenlinnan keskustavision päivityksen vuorovaikutus Loppuraportti

Sitowise Oy, 3.6.2019

Sisältö

- Alkusanat
- Vuorovaikutuksen ja viestinnän tavoitteet
- Pääviestit
- Sidosryhmät
- Ulkoisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kanavat ja menetelmät
- Viestinnän ja vuorovaikutuksen vaiheet
- Vuorovaikutuksessa nousseet pääteemat
- Viestinnän ja vuorovaikutuksen jatkosuositukset

Liite 1. Ideavaiheen vuorovaikutuksen tulokset

Liite 2. Luonnosvaiheen vuorovaikutuksen tulokset

Alkusanat

Hämeenlinnan keskustavisio 2035 on keskustan strateginen suunnitelma, jolla luodaan yhteinen suunta keskustan kehittämistyölle ja näkymä keskustan tulevaisuudesta. Vision päivittäminen käynnistyi syksyllä 2018. Tavoitteena oli tehdä visiota yhdessä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Hämeenlinnan kaupunki ja Sitowise toteuttivat keskustavision päivityksen vuorovaikutusta ja viestintää 12/2018-4/2019 välisenä aikana. Vuorovaikutus sijoittui vision laatimisen idea- ja luonnosvaiheisiin.

Tässä raportissa esitellään vuorovaikutustyön taustaa, käytettyjä menetelmiä, vuorovaikutuksessa nousseita pääteemoja sekä vuorovaikutuksen ja viestinnän jatkosuosituksia. Idea- ja luonnosvaiheen vuorovaikutuksen tarkemmat tulokset löytyvät loppuraportin liitteistä.

Hankkeesta ovat vastanneet Johanna Närhi sekä Tommi Terästö Hämeenlinnan kaupungilta. Vuorovaikutuksesta ja loppuraportin työstämisestä vastasivat Jenni Lautso, Pia Niemi ja Taika Tuunanen Sitowise Oy:stä.

Vuorovaikutuksen ja viestinnän tavoitteet

Keskustavision vuorovaikutukselle ja viestinnälle asetettiin seuraavat tavoitteet:

- Sidosryhmät ja asukkaat osallistuvat keskustavision laatimiseen. Keskustan kehittämiseksi saadaan monipuolisia näkemyksiä.
- Sidosryhmiltä saadaan palautetta nykytilasta ja ideoita tulevaisuudesta koskien sekä fyysistä ympäristöä että keskustan ja torin toimintoja ja tapahtumia.
- Saadaan aidosti kiinnostavaa ja vaikuttavaa keskustelua sekä positiivista virettä ja yhteiskehittämisen ilmapiiriä.
- Mahdolliset huolet ja ristiriidat tunnistetaan ja niihin vastataan.
- Viestitään selkeästi, mitkä ovat osallisten vaikutusmahdollisuuksia ja minkä tyyppisiin asioihin toivotaan kommentteja ja näkemyksiä.
- Asioista viestitään selkeästi ja ymmärrettävästi.

Pääviestit

Pääviestit toimivat koko työn viestinnän ja vuorovaikutuksen kivijalkana. Pääviestit vaikuttivat siihen, miten vuorovaikutusta toteutettiin ja kuinka keskustavision päivittämisestä viestittiin.

Elävä keskusta

Hämeenlinnan kaupunki laatii keskustavisiota 2035. Keskustavision ja P-tori-hankkeen tavoitteena on kaupunkiympäristön viihtyisyyden ja toimivuuden parantaminen ja uuden elinvoiman tuominen keskusta-alueelle.

Kaikille avoin

Keskusta houkuttelee erilaisia ja eri ikäisiä ihmisiä: matkailijoita, yrittäjiä ja asukkaita. Keskusta on kaikille avoin ja toimiva.

Vaikuttavuus

Tarkoituksena on saada aikaan hyvää ja aidosti kiinnostavaa keskustelua, joka antaa aineksia keskustavision suunnitteluun.

Yhteistyö

Keskustavisiota tehdään yhdessä. Visio toimii yhteistyön alustana ja houkuttelee eri tahoja toimimaan keskustan kehittämisen hyväksi.

Elävä keskusta

Kaikille avoin

Vaikuttavuus

Yhteistyö

Sidosryhmät

Työhön osallistui monipuolisesti erilaisia ihmisiä. Pääsidosryhmät, jotka osallistuvat kehittämiseen olivat:

Asukkaat ja maanomistajat

- Keskustassa ja muualla Hämeenlinnassa asuvat henkilöt
- Maanomistajat ja kiinteistöjen omistajat

Yrittäjät ja työssäkäyvät

- Keskustassa työssäkäyvät
- Keskustassa liikkuvat ja palveluita käyttävät
- Keskustan yrittäjät, yrittämisestä kiinnostuneet ja yritykset
- Hämeenlinnan Yrittäjät

Yhdistykset ja yhteisöt

- Keskikaupungin asukasyhdistys
- Kaupunkikeskustayhdistys

Päättäjät

- Kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien edustajat
- Nuorisovaltuusto

Suunnittelijat

- Kaavoitus ja infran suunnittelu (ml. liikennesuunnittelu)

Ulkoisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kanavat ja menetelmät

Työn aikana hyödynnettiin useita erilaisia kanavia ja menetelmiä:

Digitaalinen yhteiskehittämisalusta Collaplan

Collaplan oli vuorovaikutuksen yksi pääkanavista. Collaplanissa esiteltiin keskustavision aineistoja, kerättiin näkemyksiä ja mahdollistettiin keskustelu aineistoista. Collaplan oli avoinna keskustavision ideointivaiheessa tammi-helmikuussa sekä luonnosvaiheessa maaliskuuhuhtikuussa. Palvelussa oli mahdollista keskustella keskustan kehittämisestä ja jättää palautetta suoraan kartalle. Collaplanissa avattiin luonnosvaiheessa myös tarinakilpailu. Keskustelua moderoitiin päivittäin. Kommentteja Collaplanissa saatiin yhteensä 310 kpl.

Avoimet työpajat

Työn aikana järjestettiin kaksi kaikille avointa työpajaa Hämeenlinnan Raatihuoneella. Työpajoihin osallistui yhteensä yli 100 ihmistä. Työpajat järjestettiin ideointi- ja luonnosvaiheessa.

Ohjausryhmä

Keskustavision ohjausryhmään kuuluu mm. kaupungin luottamushenkilöitä keskeisten kiinteistöjen omistajia sekä kaavoituksen ja infan suunnittelun, kaupungin johdon, nuorisovaltuuston ja keskeisten yhteisöjen edustajia. Työn aikana ohjausryhmän edustajia osallistui työpajoihin ja keskusteluun keskusteluun Collaplanissa. Lisäksi ohjausryhmän ja kaupungin valtuuston edustajilla oli mahdollisuus äänestää luonnosvaiheessa kehittämistoimenpiteiden priorisoinnista (webropol-kysely).

Hämeenlinnan kaupungin verkkosivut

Verkkosivuilla jaettiin ajankohtaista tietoa hankkeen etenemisestä ja kerrottiin vuorovaikutusmahdollisuuksista.

Hämeenlinnan kaupungin Facebook –sivut (4 800 seuraajaa) ja Twitter-tili @HMLkaupunki

Hämeenlinnan kaupungin Facebook-sivuilla ja Twitter-tilillä tiedotettiin ajankohtaisista asioista ja kerrottiin vuorovaikutusmahdollisuuksista.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen vaiheet

VAIHE 1 Viestintä- ja vuorovaikutus- suunnitelma

Viestintä- ja
vuorovaikutussuunnitelma
laadittiin ja hyväksyttiin.

12/2018

VAIHE 2 Yhteis- kehittäminen

Nettipohjaisessa
vuorovaikutusalustassa
Collaplanissa kerättiin ideoita
keskustan kehittämiseksi.
Palvelu oli auki 28.1.-
1.3.2019. Lisäksi järjestettiin
kaikille avoin ideatyöpaja
Raatihuoneella (6.2.2019).

1-2/2019

VAIHE 3 Tuloksia vision työstämiseksi

Työpajasta kerätty ja
Collaplanissa oleva aineisto
toimitettiin Hämeenlinnan
kaupungille visioluonnoksen
laadinnan tueksi.

3/2019

VAIHE 4 Visioluonnoksen viimeistely

Järjestettiin kaikille avoin
työpaja (26.3.2019), jossa
esiteltiin keskustaviisioluonnosta
ja äänestettiin
kehittämistoimenpiteistä.
Luonnosta oli mahdollista
kommentoida myös
Collaplanissa 21.3.-10.4.2019.
Lisäksi Collaplanissa järjestettiin
tarinakilpailu.

3-4/2019

VAIHE 5 Loppuraportti ja jatkosuositukset

Laadittiin loppuraportti ja
vuorovaikutuksen
jatkosuositukset.

4/2019

Digitaalinen vuorovaikutusalusta Collaplan

Yhteisöille, jotka luovat parempia hankkeita yhdessä

Hämeenlinnan keskustavisio

Hämeenlinnassa on käynnissä keskustavision päivitys. Visiota luodaan yhdessä hämeenlinnaisten ja kaikkien alueesta kiinnostuneiden kanssa. Keskusta on Hämeenlinnan sydän, jonka toivotaan sykkivän kaikille. Tervetuloa antamaan ideoita!

Palautetta kerätään Collaplan-palvelussa 1.3.2019 asti. Lisäksi myöhemmin keskustavisioluonnosta pääsee kommentoimaan täällä arviolta 18.3.2019 alkaen. Keväällä järjestetään myös kaksi kaikille avointa työpajaa Raatihuoneella: ensimmäinen työpaja järjestetään ke 6.2.2019 klo 18:30 alkaen ja toinen maaliskuun lopussa (ajankohta ilmoitetaan myöhemmin).

Collaplan-palvelun käytön aloittaminen

- Tutustu palvelun sisältöön ja käyttöohjeisiin klikkaamalla sivun alareunasta löytyviä välilehtiä
- Suosittellemme palvelun käyttämistä tietokoneen Chrome-selaimella
- Mobiilissa voit siirtyä välilehdiltä keskusteluun sivun alareunan nuolella:

Collaplan-palvelua kehitetään jatkuvasti. Palvelun käyttöä esitellään ensimmäisessä työpajassa 6.2.2019.

Lisätietoa

- Keskustavisio 2035: Johanna Närhi, johanna.narhi@hameenlinna.fi
- Collaplan-palvelu: Joakim Breitenstein, joakim@collaplan.com

Hämeenlinnan keskustavisio

Keskustele klikkaamalla Kirjautu sisään -tekstin painikkeita. Voit keskustella myös anonymisti (painike "D": tunnus "collaplanner2", salasana "collaplaning2").

Keskustellaan!

Collaplaner2 · seitsemän päivää sitten
Bussit ilmaisiksi, tai ainakin reilusti halvemmiksi! Kun muutin Hämeenlinnaan opiskelemaan, laskin päiväbudjetiksi n. 12€. Bussimatka koululle ja takaisin maksaa 6,80€, eli jo yli puolet päivän budjetista. Mielestäni tämä on täysin kohtuutonta. Hämeenlinna on opiskelijakaupunki, joten ei-ö ylipääntään koululle pääseminen pitäisi olla matalan kynnyksen asia?
^ v · Vastaa · Jaa

Lassi Mäkinen → Collaplaner2 · kuusi päivää sitten
Kävin tällä viikolla Helsingissä, jossa matkustin kerran bussilla ja kerran ratikalla. Kumpikin matka maksoi vain 2,20 euroa kertalippuna mobiililsovelluksesta tilattuna. Tilaaminen oli helppoa. Bussissa piti näyttää lippu kuljettajalle mautta ratikassa ei tarvinnut näyttää.
Olen samaa mieltä edellisen puhujan kanssa, että bussimatkustamisen tulisi olla ilmaista ainakin opiskelijoille, lapsille ja vanhuksille. Muillekin hinta voisi olla nykyistä edullisempi.
^ v · Vastaa · Jaa

Sari Rautio → Collaplaner2 · kuusi päivää sitten
Kertaliput on tyyriä. Suosittelemme hankkimaan Valttikortin - sillä hinta liki puolittuu. Joukkoliikenteen hinnoittelu on laajemminkin tutkittavana par aikaa, nimenomaan nuorten ja opiskelijoiden osalta.
^ v · Vastaa · Jaa

Collaplaner2 · seitsemän päivää sitten
Sibeliuksen syntymäkodin ympäristöä voitaisiin kehittää houkuttelevammaksi, esimerkiksi purkamalla lähes tyhjilleen jäänyt Kauppakeskus Linna, ja tilalle voitaisiin rakentaa uusi viihtyisä puisto.
^ v · Vastaa · Jaa

Collaplaner2 → Collaplaner2 · kuusi päivää sitten
Eiköhän Hämeenlinnan keskusta ole jo nyt täynnä puistoja. Lisäksi kauppakeskusta ei omista kaupunki, vaan kiinteistöosajittaja. Mielestäni kaupungin keskustassa kuuluisi olla kauppiaita ja palveluita.
^ v · Vastaa · Jaa

Collaplaner2 · seitsemän päivää sitten

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI

Collaplan-palvelussa voit jättää palautetta ja ideoita muun muassa seuraavista teemoista:

Virkistys ja vapaa-aika

- Puistot, rannat
- Leikkipaikat
- Liikuntapaikat

Sivu 1 / 4

Keskustellaan! Ohje Ideakartta Inspiraatiokuvat

© Collaplan Oy

Version v2.0.2

Digitaalinen vuorovaikutusalusta Collaplan

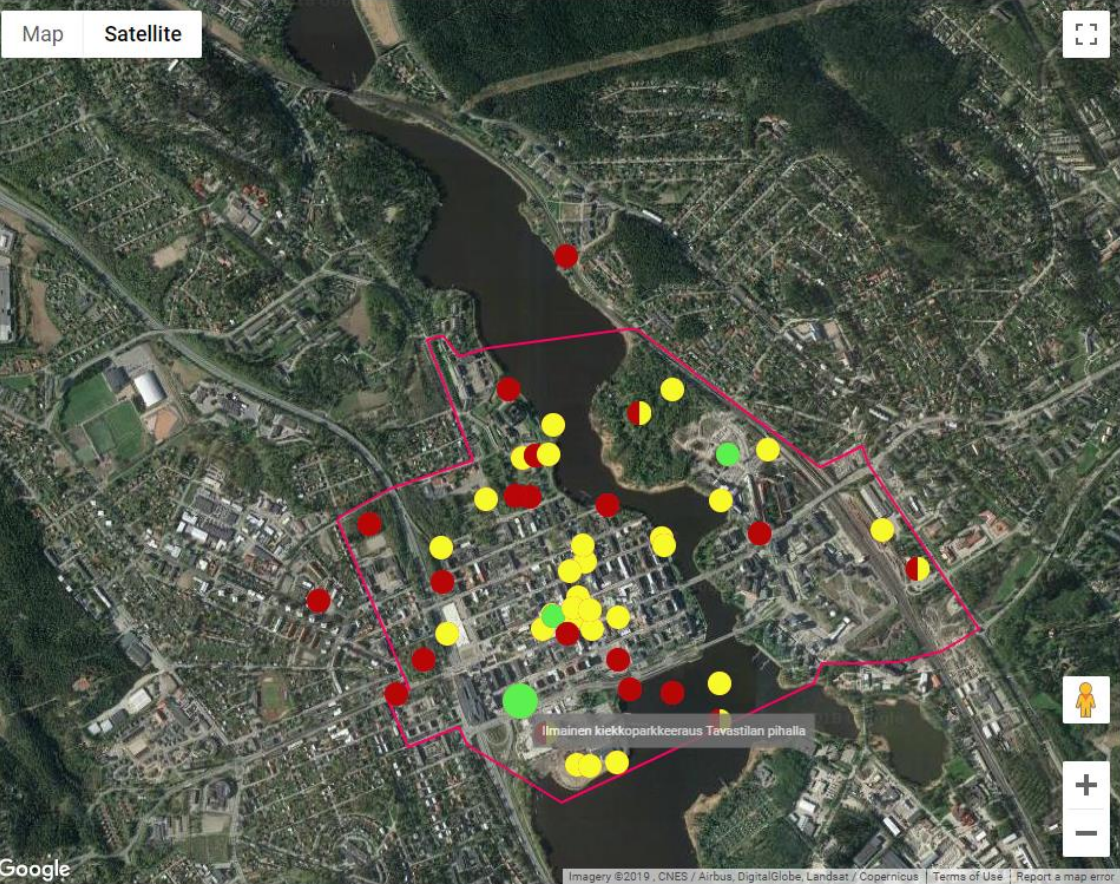
 Collaplan Yhteisöille, jotka luovat parempia hankkeita yhdessä

Map

Satellite

Näytä nimöt

Pilota ikonit

Google

Imagery ©2019, CNES / Airbus, DigitalGlobe, Landsat / Copernicus | Terms of Use | Report a map error

Keskustellaan!

Ohje

Ideakartta

Inspiraatiokuvat

 Hämeenlinnan keskustavisio
Keskustele klikkaamalla Kirjautu sisään -tekstin painikkeita. Voit keskustella myös anonymisti (painike "D": tunnus "collaplanner2", salasana "collaplaning2").

Ilmainen kiekkoparkkeeraus Tavastilan pihalla

1 tagi(t)

1 Kommentti

collaplan

Taika Tuunanen

Uusin ensin

Suosittelen

Tweet

Jaa

Liity mukaan keskusteluun...

 Susanna Hietanen • 3 days ago
Hyvä!
^ v Vastaa Jaa

Tilaa

Ota Disqus käyttöön sivustollasi

Disqus' Privacy Policy

DISQUS

Collaplan

Keskustavision luonnos

5 Kommenttia collaplan Kirjaudu Uusin ensin

Suosittelen Tweet Jaa

Liity mukaan keskusteluun...

KIRJAUDU SISÄÄN TAI REKISTERÖIDY DISQUSIIN ?

D f t G Nimi

Miikka Koivisto · 13 päivää sitten
Luonnos on mielestäni realistinen ja suhteellisen selkeä. Toki myös aika mahtipontinen.

Reskan kattaminen on hyvin haastava, ja toivottavasti toteutuessaan ottaa huomioon ympäristön ja käyttäjät.

Juna-aseman seutua on hyvä kanssa kehittää ja ilmettä kohottaa!

Lisäksi pienveneille sataman luominen ja kehittäminen keskusta on iso askel kohti parempaa, toki logistinen yhteys autoiluun on varmasti haaste joka tulee ratkaista. Parkkiruutuja veneilyä varten nimittäin tarvitaan paljon... Sataman ympärille rakentuu varmasti kaikkea hienoa kaavojen niin salliessa.

Mielestäni Verkatehtaan laajentaminen on ehkä pienessä ristiriidassa muun kehityksen kanssa, varsinkin jos uutta areenaa lähdetään suunnittelemaan Engelinrantaan monitoimiareenana.
^ | v - Vastaa - Jaa >

collaplanner2 · 15 päivää sitten
Seminaarin koulun alueelle ei missään nimessä tule rakentaa kerrostaloaluetta. Hulluin ajatus on yli 10-kerroksisista kerrostaloista. Järkyttävä ajatus. Kuka muu, kuin ehkä maanomistaja, oikeasti haluaa Hämeenlinnaan "pilvenpiirtäjä"? Visio ei yhtään sovi Hämeenlinnan imagoon, eikä alueella jo olevaan rakennuskantaan.

Tällä hetkellä Seminaarin koulun metsikköä, mihin kerrostaloja kaavaillaan ympäröivät vanhat omakotitalot. Metsikkö olisikin oivallinen paikka omakoti- ja rivitalotaloalueelle. Alueen voisi rakentaa Poltinahon vanhan kasarmialueen tapaan. Eikös kaupunki jossain visiossa sellaista aluetta oikein etsinytkin? Tässä se nyt olisi. Vanhan kauppaopiston tontillehan suunnitellaan käsittääkseni rivitaloja. Tämä pientaloalue voisi sitten pikkuhiljaa laajentua nykyisten autokauppojen alueelle ja aina Meijerille, sekä Pullerin kentälle asti (välissä on yksi pieni autokauppa ja puistoa/metsikköä). Keskustavisiokarttaan olisi pitänyt merkitä eri väreillä kerros- ja pientalot, niin tilanne hahmottuisi huomattavasti paremmin.

Tunnelmia työpajoista

Ideatyöpajassa 6.2.2019 kerättiin toiveita siitä, miten keskustaa tulisi kehittää

Visioluonnos-työpajassa 26.3.2019 esiteltiin keskustavision luonnosta ja äänestettiin siitä, mitkä kehittämistoiveet ovat kaikkein tärkeimpiä

Vuorovaikutuksessa nousseet pääteemat (1/2)

- Hämeenlinnan keskusta on asukkailleen hyvin merkittävä ja se on Hämeenlinnan kaupungin sydän. Asukkaat osallistuvat kehittämiseen mielellään ja pitävät kehittämistä hyvin tärkeänä. Erityisesti nousi esiin toive siitä, että kaupunkia kehitetään yhdessä, eri ihmisryhmien kuten lapsiperheiden, opiskelijoiden, koululaisten, eläkeläisten ja liikuntarajoitteisten erityistarpeet huomioiden. Matalan kynnyksen vuorovaikutusmahdollisuuksia toivottiin myös sellaisille henkilöille, jotka eivät pääse tilaisuuksiin.
- Kaikkein tärkeimpänä kehitystoiveena nousi esiin Reskan ja kaupallisen keskustan kehittäminen sekä selkeän, elävän keskuskadun luominen.
- Hämeenlinnan valttikortteina nousivat esiin sen luonto, vesistöt ja historia. Rantoja ja vesistöjä voisi hyödyntää nykyistä paremmin, ne ovat yksi Hämeenlinnan rikkauksista. Rannoille toivottiin mm. oleskelupaikkoja, uinti- ja saunamahdollisuuksia, aktiviteetteja, kahviloita ja ravintoloita, veneretkiä jne. Lisäksi nostettiin esiin satamapalveluiden kehittämisen tarve.
- Merkittävänä kehittämistoiveena nousi esiin fasilitteettien kehittäminen: esim. roskikset, penkit, valaistus ja vessat voisivat edistää monien ulko-oleskelualueiden viihtyisyyttä. Kehittämistoive koski keskustan lisäksi toria ja Linnanpuistoa. Fasilitteettien kehittämisen lisäksi molempiin toivottiin nykyistä enemmän paikkoja, jotka kutsuisivat oleskelemaan (esim. kauppahalli, paviljonkirakennus).
- Viihtyisien matalan kynnyksen ulko-oleskelualueiden kehittäminen on monille tärkeää. Viihtyisyyttä voisi lisätä kaupunkiympäristössä fasilitteettien kehittämisen lisäksi mm. valaistuksella, opastuksilla, istutuksilla ja taiteella.
- Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että keskustassa on ihmisiä, tapahtumia, toimintaa ja vaihtelevuutta. Tapahtumia voi olla monenlaisia: keskusteluissa nostettiin esiin mm. valo- ja musiikkitapahtumat hämärään vuodenaikaan ("Lux Hämeenlinna"), monenlaiset kulttuuritapahtumat sekä Linnan kehittäminen tapahtumapaikkana.

Vuorovaikutuksessa nousseet pääteemat (2/2)

- Elinkeinojen osalta nostettiin esiin erityisesti matkailuun panostaminen (erit. venematkailu) ja lupakäytäntöjen kehittämistä nykyistä sujuvammaksi. Keskustavision laadinnassa on hyvä pohtia että mitä nämä voisivat tarkoittaa käytännössä. Kaupungilta toivottiin rohkeita ja luovia ratkaisuja yrittäjyyden edistämiseksi.
- Liikenteen osalta tärkeimmiksi teemoiksi nousi bussireittien ja –aikataulujen kehittäminen. Lisäksi keskusteltiin joukkoliikenteen hintojen madaltamisesta, pysäköintiratkaisuista, esteettömyydestä sekä pyöräteiden kehittämisestä turvallisemmiksi ja yhtenäisemmiksi.
- Ristiriitaisia mielipiteitä esiintyi erityisesti koskien P-Toria ja areenahanketta. Molempien hankkeiden jatkosuunnittelussa onkin tärkeää varata tilaa yhteiselle keskustelulle.
- Yksittäisten paikkojen osalta toiveena oli erityisesti torin sekä sen lähiympäristön, Engelinrannan ja Linnanpuiston kehittäminen. Engelinrannan osalta vastauksissa näkyi voimakkaasti toive siitä, että aluetta kehitettäisiin kaupunkilaisten yhteisenä olohuoneena. Vastauksissa nousivat esiin virkistys- ja vapaa-ajan toiminnot sekä oleskelupaikat, mutta myös areena ja asuminen.
- Lisäksi keskustelua herättivät aseman seudun kehittäminen ja liityntäpysäköinnin helpottaminen sekä moottoritien katteen jatkaminen.

Tärkeintä keskustan kehittämisessä on...

Työpajan osallistujien, ohjausryhmän ja valtuuston äänestyksestä muodostettu sanapilvi

Viestinnän ja vuorovaikutuksen jatkosuositukset (1/2)

- Keskustavision laatimisen aikana asukkaat, yrittäjät ja muut sidosryhmät ovat käyneet aktiivista keskustelua siitä, miten Hämeenlinnan keskustaa tulisi kehittää. Vision laadinnan aikana tehdyn vuorovaikutuksen perusteella Hämeenlinnalaiset pitävät keskustan kehittämistä hyvin tärkeänä ja osallistuvat mielellään kehittämisen pohdintaan. Kun keskustavision valmistuu, yhteistä keskustelua vision toteuttamisesta on tärkeää jatkaa.
- Vuorovaikutuksen avulla kerättiin monia ideoita siitä, miten keskustaa voisi kehittää ja äänestettiin erilaisten kehittämistarpeiden järjestyksestä. Keskustelua voisi olla luontevaa jatkaa esimerkiksi osallistavan budjetoinnin kokeilemisella: jos Hämeenlinnalaisilla olisi tietty määrä rahaa, millaisia kehittämistoimenpiteitä he toteuttaisivat?
- Keskustavision ohjausryhmässä on sovittu, että vision tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Yhteinen kokoontuminen tarjoaa mahdollisuuden nostaa esiin keskustan kehittämisen kannalta ajankohtaisia asioita ja mahdollisia vision päivittämistarpeita. Kokouksen jälkeen tilannekatsauksesta on hyvä laatia tiedote jaettavaksi kaupungin verkko- ja Facebook-sivuilla sekä Twitterissä – näin tieto vision toteutumisesta välittyy myös asukkaille.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen jatkosuositukset (2/2)

- Vision toteuttaminen konkretisoituu erilaisten kehittämishankkeiden kautta. Myös jatkossa on tärkeää varmistaa että vuorovaikutukselle ja keskustelulle on tilaa. Monikanavaisen ja avoimen viestinnän sekä kasvokkain ja verkossa tapahtuvan keskustelun avulla keskustan kehittämisestä kiinnostuneiden henkilöiden on mahdollista saada äänensä kuuluviin myös tulevaisuudessa.
- Keskustassa on käynnissä samanaikaisesti useita eri kehittämishankkeita. Yksi mahdollisuus huolehtia vuorovaikutuksen jatkuvuudesta olisi järjestää keskusta-teemaisia avoimia yleisötilaisuuksia esim. puolen vuoden välein – tilaisuuksissa voisi sekä kertoa keskustavision toteuttamisesta että esitellä useita ajankohtaisia hankkeita.
- Yleisötilaisuuksien lisäksi suositellaan yhteistyömahdollisuuksien pohtimista eri sidosryhmien kanssa: esimerkiksi HAMK:in opiskelijoiden, koululaisten, kaupunkiaktivistien tai yhdistysten kanssa voisi olla mahdollista toteuttaa jonkinlainen matalan kynnyksen kaupunkiympäristön kehittämisen kokeilu.
- Viestinnän ja vuorovaikutuksen näkökulmasta on tärkeää, että keskustaa kehitetään yhdessä hämeenlinnalaisten kanssa myös jatkossa.

